

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

„...Az Úr tanítványai lesznek”

Iz. 54,13

Ha valahol döntő fontosságú a helyes, tiszta látásmód, akkor az emberi személy alakítása terén biztos, hisz senki sem egy szám a sorban.

A nevelésben, az igazi tudás megjelenésében mindig valami új mutatkozik meg. A keresztyén tapasztalat bizonyítja, hogy az újat, az újításokat nem lehet pusztán kitervelni, nem parancsra születnek.

Guardini azt írja, hogy a „szellem helye az otthonosság, ami abból fakad, hogy tudjuk, hol vagyunk és miért vagyunk ott”. A kiváló gondolkodó kifejti a mai emberben gyökerező szorongás eredetét, hogy eltűnt ez az otthonosság.

Legmélyebben talán abban fejeződik ez ki, amelyet poszt-modernnek neveznek és amely nem csak a modernitást vitatja erősen, hanem az érték fogalmát is.

Az érték eszméjének válsága nem csak néhány gondolkodót érintett meg, hanem az átlag ember mentalitásában is tetten érhető. Tagadhatatlan, hogy az átlag ember, aki élvezi a technológia gyümölcsét, egyre fokozódó tiszteletben él, tudomást sem véve az úgynevezett vallási, erkölcsi és szellemi értékekről. Ez a megközelítés felkínálja az ember számára a lehetőségnek azt az illúzióját, hogy maga választhatja akarata, ízlése, kedve szerint a leghelyesebbet az irány széles skálájából. Az instrumentális ész segítségével képes az operatív stratégiára, de képtelen meghatározni a cselekvés célját, a választás kritériumait, tehát lemond arról, hogy komolyan figyelembe vegye az emberre vonatkozó lényegi alkotó kérdéseket.

Az érték kategóriája eredetileg a gazdaságban született, elvonatkoztatva az emberi háttértől. Az érték azonban nem dolog, hanem a minőség megjelenése. A minőség az, amely a jelent új és új jelentéssel ruházza fel. Az a határtalan Valaki megvonhatatlan tőlünk. Itt a lét határtalanságáról és a szubjektum elválaszthatatlanságáról van szó. Ebből bármelyiket is sérelem éri, a helyzet alapvetően megváltozott.

A nevelés – önnevelés az egész személy bevezetése a valóság teljességébe. A valóság beszél önmagáról: minden megismerő sajátja, hogy összegyűjtse ezt.

A próféta mondata: „Fiaid mindnyájan az Úr tanítványai lesznek” úgy jelenik meg, mint minden növekedés alkotó eleme, ez az élet feltartóztathatatlan feltétele, hiszen az, ami nem növekszik, meghal. ■ Dr. Kvanduk Frigyes

Havasboldogasszony napján idén is háromnapos búcsúval köszöntötték a Szűzanyát a pécsi Havihegyen. Az augusztus 5-i ünnepi szentmisét Mayer Mihály megyéspüspök úr celebrálta.

Hit, tudás, emberség

Nem feledhetjük, hogy Isten felé is megyünk, van felé vezető célunk. Van földi és Isten felé vezető célunk. Ha valakinek csak földi a célja, vagy cél nélküli ember, akkor tagadja Istent. Soha nem fog imádkozni, vagy csak imaféle szövegeket mond. Ha Isten felé megyek, akkor ehhez az úthoz Istentől is kapok segítséget és erőt. Ezt a segítséget azonban nem szabad csak napi kis ügyekre korlátoznom.

3. oldal

A hagyományok éltetője

Ez a találó kifejezés, hogy a leg-szögédibb szögédi, ez arra is vonatkozott, hogy igazi népi gyökerekből táplálkozott az ő műveltsége. Édesanyja, ahogy ő mondta paprika kufa volt, édesapja korán meghalt, amolyan szegedi „pógár” volt.

Valamilyen módon meghatározó jelentőségű volt az a hagyomány, az a rend, ami megszabta viselkedését.

11. oldal

Gellért-napra

Vannak népünknek olyan szentjei, akik már idegen országban látták meg a napvilágot, más tájakról jöttek hozzánk, életükkel szinte teljesen be- tagozódtak népünkbe, ittlétük egész szívvel szolgálta magyarságukat.

Ilyen volt Szent Gellért is, Velence szülötte, aki 1015-ben épp Pécsen találkozott először a Szent István királlyal, aki kereszténnyé tett hazánkbeliekkel.

14. oldal

Kolpingosok Mohácson

Mohácson találkoztak a Kárpát-medence kolpingosai augusztus 21–22-én. Érkeztek vendégek Szlovákiából, Romániából, Horvátországból, Bosznia-Hercegovinából, Ausztriából, Németországból és természetesen a Magyar Kolping Szövetség majd minden egyesületétől.

A szövetség nevét Kolping Adolf katolikus paptól vette, aki az 1800-as évek közepétől sorra szervezte Németországban a munkás fiatalokat tömörítő, képző legényegyleteket. Budapesten az első 1856-ban jött létre. Ma Magyarországon a Kolping Szövetségnek négyezer tagja van, csak a déli régió – Somogy, Tolna, Baranya, Bácska – 24 önálló egyesületének több mint 900. A magyar szövetség tagja az európainak, amelynek központja Köln. A szövetségben belül vannak helyi egyesületek, melyek teljesen önállóak és mindegyik megtalálja saját feladatát. A déli régió prése Kövesi Ferenc plébános, aki hivatásánál fogva gondozza a családokat, szervezi a programokat, őrzi és továbbadja Kolping Adolf szellemiségét.

A mostani találkozó ünnepi szentmiséjét Mayer Mihály megyéspüspök atya mutatta be a Fogadalmi templomban, melyen a szentbeszédet Bolberitz Pál professzor tartotta.

Szentmisén voltunk Keszűben

Július 26-án, vasárnap Anna napi búcsún vettünk részt.

A „Jó Hír” című újságból értesültünk, hogy a keszűi templomban e nap délutánján szentmise lesz; nagymamák szentmiséje.

Ahogy beértünk a faluba, megláttuk a dombon az 1781-ben Szent Anna tiszteletére copf stílusban épült kis templomot. Egymásba karolt, botra támaszkodó nagymamák igyekeztek fel a lépcsőkön. A csodálatosan feldíszített templom percek alatt megtelt. Az oltárképről Szent Anna, Mária és Joachim tekintett le ránk. A másik oltárkép Szent Györgyöt ábrázolja.

Rövidesen megérkezett Mayer Mihály püspök úr és kísérete. A szentmisét celebráló püspök úr hozzánk, nagyszülőkhöz beszélt. Hangsúlyozta fontos szerepünket és felelősségünket unokáink nevelésében. Elfoglalt gyermekeink – a szülők – helyett, vagy velük együtt nekünk kell imára, Isten szeretetére tanítani őket. Példát kell mutatnunk megértésből, szeretetből, vallásos életvitelből.

Lélekben, hitben, felelősségünkben megerősítve jöttünk haza. Elhatároztuk: jövőre újra elmegyünk Keszűbe, ha Isten segítségével még megtehetjük.

■ Horváth Lászlóné,

Stadtrucker Károlyné – Siklós

Szent Bertalan oltalma alatt

Egyházközségeink Nagykónyi, Értény, Koppányszántó hívő népe gyermekeinek nagy ünnepére készült augusztus 29-én.

A megyés főpásztor látogatását várták, búcsúval, oltárszenteléssel és bérmálással egybekötött ünnepükön.

Röviden mindhárom eseményről, mely a hívő ember számára lelki kincs, érték és kegyelemközvetítő. A kegyelem, az Isten végtelen szeretete, melyet az emberre áraszt.

BÚCSÚ: minden római katolikus templomnak van védőszentje, így a koppányszántói templom védőszentje, Szent Bertalan apostol. Ünnepe: augusztus 24-én van. Mit jelent az egyház tanításában a BÚCSÚ? Hogy ezen a napon a védőszent különös kegyelmét kéri az Egyház a hívő népére. Búcsút nyerni annyit jelent, mint gyónni, áldozni, a szokott feltételek mellett, vagy halálveszélyben teljes és tökéletes bánatot tartani, és adott helyen a védőszent közbenjárására elnyerni bűneink bocsánatát. Ez a legnagyobb, amit Isten adhat az embernek, és ennek jutalma az örök élet. Természetes, hogy életünk folyamán ezt többször is kell kérnünk. Ezért zarándokolunk el BÚCSÚJÁRÓ helyekre. Gyónunk, bűnbánatot tartunk, áldozunk és fáradságunkat vezeklésként ajánljuk fel önmagunkért. Ha valamikor nagy szükség van Isten kegyelmére, akkor életünk utolsó órájában igen!

OLTÁRSZENTELÉS: a plébános új, gránit szembemiséző oltárral ajándékozta meg a koppányszántói templomot. Felszentelés után – melyet a püspök úr végez – krizmával keni meg az új oltárt 5 helyen, Jézus öt szent sebére emlékeztet.

Az ÚJ OLTÁR Krisztus keresztségének áldozati helye lesz, az utolsó vacsora folytatása, Jézus szent TESTÉNEK és VÉRÉNEK áldozata, megjelenítése, a szentmise bemutatásának helye.

Akik a szentmisén részt vesznek, lélekben Jézus keresztség alá állnak, és kereszthalálának rájuk hulló ke-

gyelmét, bűneik bocsánatát kapják a bűnbánó lelkek, emberek.

BÉRMÁLÁS: A SZENTLÉLEK, a harmadik isteni személy kiáradása a bérmálkozók szívére, a lélek öröme. Jézus, amikor a megváltás művét befejezte, feltámadt a sírból, 40 napon át még velünk volt és megmutatta magát. Rendelkezett többek között, hogy maradjanak még a városban, Jeruzsálemben, mert elküldi rájuk atyjának lelkét, a SZENTLELKET, aki teljessé teszi bennük Jézus tanítását. Az első pünkösdkor eljött rájuk a SZENTLÉLEK, és bátran beszéltek Jézusról, az Ő megváltói művéről, és szavukra háromezren megkeresztelkedtek aznap. Megszületett az EGYHÁZ, Jézus titokzatos teste, a tovább élő Krisztus. A Szentlélek kiáradt ott minden megkeresztelt emberre. Megértették a megváltás titkát, hogy a mennyei Atya, Fia halálában bocsát meg nekünk. Jézus mindenkinek megígérte, hogy aki hisz és megkeresztelkedik, megkapja a Szentlelket. A Szentlelket az apostolok hívták le a megkereszteltre. Most pedig az apostol utódok, a püspökök hívják le kézföltétel és krizmával való megkenés által a megkereszteltre, amely az egyházban a felnőtté válás, a nagykorúság szentsége. Azért bérmálkozunk, hogy az egyházban nagykorúakká legyünk és a Szentlélek, aki mindvégig Egyházával marad, bennünk is erősítse meg a hitet és tegye teljessé Jézus tanítását.

A Szentlélek az egyház lelke ma is, aki vértanúkat, hitvallókat, szüzeket erősített meg hitükben és mindvégig Krisztuséi maradtak.

25 gyermek bérmálkozott augusztus 29-én Koppányszántón.

Ők váltak felnőtté hitükben, a szeretet által.

■ Márton István kerületi esperes plébános

Hit, tudás, emberség

Az egyházmegyei nyári leánytábor az idei évben 15 éves évfordulóját tartotta. A leánytábor színhelye Magyarhertelend. A most felújított volt plébániaépület már jobb körülmények között várta a lányokat, a tábor lelki vezetőjét, Bacsmai László szekezárdi plébános urat és segítőt. Mayer Mihály megyéspüspök úr is meghívást kapott. A tábor résztvevőinek szentmisét mutatott be, és a tábor ez idei mottójához az alábbi előadást tűzte.

A tábornak minden évben meghatározásra kerül a mottója, amely szellemileg összefoglalja az ott töltött napokat. Örültem az ideai mottónak. E három fogalomról ugyanis sokféleképpen hallunk az iskolában és az ismerősök között is.

Amikor azt mondjuk **HIT**, máris nagy bajban vagyunk, mert nehezen tudjuk körülírni, meghatározni e fogalmat. Talán könnyebb lesz megértenünk, ha másképp közelítjük: a hit világnézetet is eredményez. A világnézet pedig felelet ad arra a kérdésre: honnan jöttem, hová megyek, mi életem legfőbb célja, és mi csupán közbülső célja.

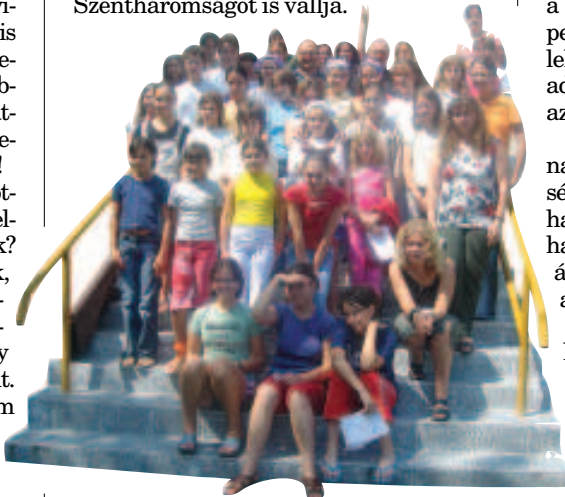
Honnan jöttem: megszülettem. De azal hogy megszülettem, csak egy biológiai tömeg vagyok? Több vagyok: értelmes, szabad akarátú gondolkozó ember. Isten lehelte belém a lelket. Honnan eredeztettem jöttömet? Az Úristentől. Isten nekem lelket is ad. Az első pillanattól kezdve megkapom a lelket, és ezzel én már személy lettem. Nem csak biológiai tömeg, hanem személy. Már a fogantatástól kezdve személy vagyok. Ez fontos, hogy az Úristentől jövünk, tőle kapunk személyiséget. Ha mindezt tudjuk, akkor azt is tudjuk, hogy a legkisebb magzat is személy. Nem tehetek vele bármit. Nem dobhatom ki, nem vetethetem el, nem hozathatok bírói ítéletet róla, nélküle. Egy személyt nem szabad, bűn a kukába dobni!

A további kérdés, hogy ha Istentől jöttem, hová megyek. Csak a Földön van feladat? Mit kell tennem? Mire készüljek? Milyen hivatásom lesz? Nem feledhetjük, hogy Isten felé is megyünk, van felé vezető célunk. Van földi és Isten felé vezető célunk. Ha valakinek csak földi a célja, vagy cél nélküli ember, akkor tagadja Istent. Nem tekint sohasem Istenre. Soha nem fog imádkozni, vagy csak imaféle szövegeket mond. Ha Isten felé megyek, akkor ehhez az úthoz Istentől is kapok segítséget és erőt. Ezt a segítséget azonban nem szabad csak a napi kis ügyekre korlátoznom. A napi kérések simuljanak bele az isteni szándékba. Ha jobban akarok tanulni, akkor azt kérem, hogy a tanulást fel tudjam használni az Isten felé vezető úton. Ha a hit növelését kérem, akkor az Isten iránti elkötelezettségemet is kérem.

Mindig megmarad a kérdés: csak azért élünk, hogy kimagaslót teljesítsünk, vagy emberi talentumaikkal szolgáljunk és Isten felé haladjunk? Tehát világnézetünk célt és örök célt is ad az embernek. Keresztény katolikus hitünk pedig eligazít ezen az úton, az életben.

A hit és a világnézet tehát nem azonos. Van természetes hit és van a mi kinyilatkoztatáson alapuló hitünk. Nagyon sokan mondják, hogy hit nélkül nem lehet élni, de nem Istenben hisznek, hanem csak valamilyen emberi törekvésben.

Nagyon sok manapság a vallásalapító. Kitalálják, hogy szerintük hogyan kellene Isten felé menni, és hogyan kellene Őt szeretni. Emberileg megalkotott vallás. Megemlítem, hogy vannak, akik a szent könyveket – Korán, Védák könyve, Biblia – egy kalap alá veszik. Mi a bibliát, mint szent könyvet kiemeljük minden más szentnek mondott könyv közül. Nekünk csakis a Biblia az igaz Isten üzenete. A Szentírás az igaz Isten üzenete. Ebből az üzenetből tudjuk, hogy Jézus Krisztus a Küldött. Ő lényegileg több mint vallásalapító. Hit-tanból tudjuk, hogy Ő a második isteni személy, a Fiúisten. Úgy éljük hitünket, úgy szeretjük Istent, ahogy Jézus Krisztus bemutatta, elmondta és továbbadta nekünk. Ha valakire azt mondjuk hívó ember, az még nem jelenti azt, hogy a Szentháromságot is vallja.

TUDÁS. Mit ad az embernek?

Sokszor összekeverik a hitet és a tudást. A tudást a tudományból kapjuk. A tudomány, mindig tudást, és nem hitet ad. A tudás pedig, világgépet ad és nem világnézetet. Világképünk olyan, mint az adott kor tudománya. Nem ugyanolyan a középkori és a mai világkép, de a világnézet lehet ugyanaz. A világnézet nem változik a tudománnyal, csak a világkép.

A tudomány mindig biztos ismeretet ad, de nem biztos, hogy igazat. Amit a tudomány ad, az mindig annak a kornak biztos ismerete. Az igaz, az nem változik.

A tudománynak tehát világgépe van és nem világnézet. Csak szeretném megjegyezni a régi szlogent: tudományos világnézet nincs, csak tudományoskodó. Mégis ezzel etettek az elmúlt évtizedekben mindenkit! Azok az emberek voltak és válnak nagy tudóssá, akiknek megvan a világnézetük és az akkori korra jellemző biztos tudásuk.

Ma sokszor halljuk, hogy valaki nagy tudós, de ateista. Ha igazán nagy tudós, akkor rájön arra, hogy a világ milyen harmonikus. Nem mi vagyunk a természet urai, hanem mi jövünk rá egyre jobban az összefüggésekre, amelyeket nem mi találtunk ki.

Amikor azt mondják, hogy tudós ember és istentelen, akkor a tudósban megbomlott a harmónia. A hitet és a tudást nem szabad egymás ellenébe állítani, hanem csak párhuzamba. Egy és egyetlen emberben van a hit és a tudás. Nem szabad azt mondani, hogy ez tudós, ez meg hívó.

A tudás és hit összekapcsolódik. Amit az ember a tudásból megszerez magának, azt a többi ember felé hasznosítja.

EMBERSÉG: Hogy milyen az emberségem, azt egy belső iránytű dönti el. Ha minden reggel ki kell mondani, hogy mit szabad és mit nem szabad tennem, akkor nincs belső iránytűm. Lelkiismeretünk jelzi, hogy életünkben mi a helyes, mi a helytelen, mi az ami rossz. Mi az erény, mi a bűn, mi a bocsánatos és mi a halálos bűn. Ezért a lelkiismeretet képeznünk kell. Senki sem születik kész lelkiismerettel. A jól képzett lelkiismeret adja meg emberségünknek a moralitást, az erkölcsiséget.

Aki nem tudja mérlegelni tetteit, annak soha nem lesz határozott személyisége, amire nyugodt szívvel hagyatkozhat. Az ilyen ember mindig manipulálható akár embertársaitól, akár a médiák által. Nem saját magára hallgat, hanem arra, aki ígér.

Az önálló személyiség tesz a társadalom hasznos polgárává. Tanul, képi magát, törekszik a jóra. Törekvésem nem a minimum, hanem a tőlem telhető jó.

Főparancs: „1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből! 2. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!” (Mk 12,30-31)

Csak akkor tudjuk megtenni, ha van belső iránytűnk. Ha nem működött e belső iránytűnk a gyónásban újra érzékenyvé tesszük az iránytűt. Mi komolyabb emberséget akarunk. Arra törekszünk, hogy többek legyünk.

Összefoglalva: hitet és tudományt össze kell kapcsolni egymással. A hitből és tudományból, ha együtt van, emberséget kapunk.

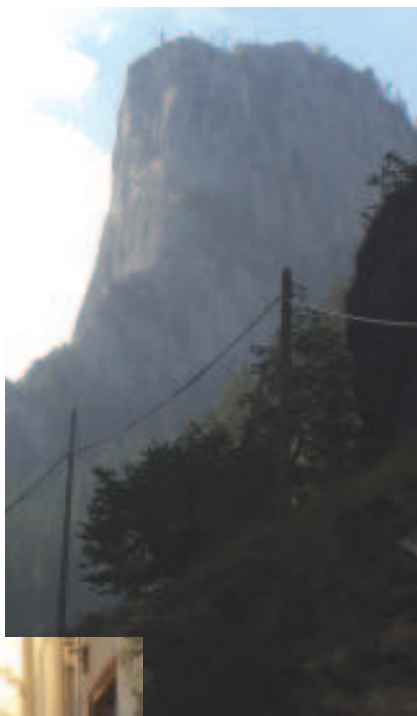
Nos mindezt, amit elmondtam most nektek örülök a tábor mottójának: Hit, tudás, emberség.

Gondolatok egy zarándoklatról

„Nagyboldogasszony Csíksomlyón” címmel dr. Gesztesy András és Kutas Attila plébános zarándoklatra hívta azokat, akik találkozni akarnak a jobbik, s a Gondviselésben mélyebben bízó magyarsággal.

A Szentírás a zarándoklásban a hit ösképét látja, melynek során a zarándok bízik Isten ígérésében, útra kel, hogy megigazuljon, megszabaduljon gyarlóságaitól, kicsinyes napi gondjaitól, s közelebb érezze magát az igazi hazához.

Visszagondolva az augusztus 9–16-ig tartó zarándoklatunkra, végiggondolom, vajon megtörtént-e velünk, a 48 résztvevővel az, amit Plébánosaink terveztek, s ajánlottak nekünk. A jobbik magyarságot már az első napon megtaláltuk, akik éjszaka is frissen, kedvesen vártak ránk a bögözi plébánián, s a négy kedves népviseletbe öltöztetett gyer-

Zeteváránál megcsodáltuk azt a gyönyörű templomot, mely isteni segítséggel az emberi összefogás, szorgalmas munka, szeretet, s egy nagyon ügyes plébános közreműködésével épült.

Urunk csodálatos gondolatai megerősítettek.

Ezen a napon a gyimesi szorosban tettünk még egy csodálatos sétát. A frissen kaszált, s a már száraz széna illatát, a dolgos emberek tiszta csillogó tekintetét, romlatlan szép beszédstílusát hoztuk el magunkkal.

Lélegzetelállító látványt nyújtott a Békás-szoros, melynek legdrámaibb hatású kővén, az Oltárkővön álló kereszt figyelmeztető jel.

Alkalmunk volt végigjárni, s szentmisén is részt venni Csíkszeredán, a Makovecz Imre által tervezett Millenniumi templomban.

Zarándoklatunk befejező napjára esett Nagyboldogasszony ünnepe, mely alkalomból ismét a csíksomlyói Szűzanya templomában lehetünk, s részt vehettünk a szentmisén.

A zarándoklat teljes leírásához nyolc oldal sem lenne elég, ezért csak néhány pillanatképre futotta.

Engedtessek meg számomra néhány személyes gondolat. Harmadik alkalommal jártam Erdélyben. Egyszer Csíksomlyón a búcsúban – nagy hatással volt rám. Egyszer, mint turista – érdekes volt. Most, mint zarándok – megváltoztam, hazahoztam az emberek csillogó, tiszta, őszinte tekintetét, csodálatos beszédüket, érzem a friss széna illatát, látom a varázslatos fenyőket, hegyeket és völgyeket, s enyéimnek érzem az ottrekedtetek.

mek gyönyörű versein túlmenően, igen finom kürtös kaláccsal és szilvápálinkával kínáltak.

Igazi, falusi otthonokban kaptunk szállást, bepillantást nyerve, az egyszerű, szorgalmas, magyarságát, hitét őrző emberek küzdelmes életébe.

A híres székely író, Tamási Áron viszontagságos éveiről hallottunk Farkaslakán, szülőházában, a 93 éves, szellemileg friss édestestvérétől. Szervátiusz Jenő és Tibor alkotta síremlékénél imával és énekkel emlékeztünk az Ábel-trilógia alkotójára. Itt éreztük, és értettük meg máig ható mondatát: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”

Szejkefűrdőn Orbán Balázs síremlékénél emlékeztünk a „Székelyföld leírása” (1873) című mű alkotójára, s megcsodáltuk a tiszteletére felállított 12 különböző stílusú székelykaput.

Mély benyomást tett ránk a székelyderzsi unitárius erődtemplom XV. századi, nagyrészt épségben maradt, Szent László-legendát ábrázoló freskója, amely az UNESCO világörökség része.

Csíksomlyón örömmel vettünk részt a reggeli szentmisén, melyet követően a székely keresztutat jártuk. Itt fizikai értelemben is megéreztük, hogy a Jóisten köztünk van, a nagylétszámú csoport a nehéz úton egymásra figyelve, egymást segítve tapasztalta meg, hogy összetartozunk, amit Plébános

Hogy a csoport szinte minden tagja így gondolja, lelkivezetőinknek köszönhetjük, akik nem csak abban segítettek, hogy nézés helyett lássunk, hanem abban is, hogy otthon érezzük magunkat ott, ahol minket testvérként fogadtak.

Köszönjük ezt a csodálatos élményt kedves András és Attila! ■ S. M.

Hittantábor a Somogy megyei Nagybjajomban

Július utolsó hetében maroknyi gyermekcsoporttal útnak indultunk a gólyák Somogy megyei fészekrákó helyére, Nagybjajomba. A gyerekek négy egyházközség hittanosai közül kerültek ki, akik alig ismerték egymást.

A hittantábor célja sokrétű volt. Többek között neves és ismert szentekkel való megismerkedés, a helyi érdekességek megtekintése. Programjaink nem pusztán táborhelyünkre korlátozódtak, hanem szerepelt közöttük balatoni hajókirándulás, valamint a kaposszentbenedeki bencés monostorban élő Ancilla nővér vendégszeretetét is élveztük. Feladatunknak tartottuk a csoport rendezett közösséggé formálását, sok játék, vetélkedő, valamint a gyerekek fantáziájának megmozgató-

köszönhetően a városközpontban volt. Így a városlakók egy történelmi utazáson vehettek részt, és személyesen találkozhattak többek között Arpád-házi Szent Erzsébettel, Assisi Szent Klárával és Svéd Szent Brigittával. A templomban pedig Boldog Özséb csendes életét élhették.

Kézműves foglalkozás keretében egy lelkes anyuka megtanította nevezni a gyerekeket.

A lelki élet terén rendszerességre és változatosságra törekedtünk, ezért többféle imádságot mondtunk a gyerekekkel. Az Oltáriszentség tiszteletére felszentelt templomban kedden és csütörtökön vettünk részt szentmisén, amelyre a gyerekek szentgyónással készültek.

Mint kezdő táborszervezők szeretnénk megosztani néhány tapasztala-

sa által. A tábor végére a gyerekek jobban megismerték egymást, és barátságok is szövődtek.

Felejthetetlen emlékek mindannyiunk számára a somogyi dombokon töltött pillanatok, az erdei kisvasutazás és a helybeli fiatalok segítségnyújtása. Nagy öröm volt megtapasztalni a helyi plébános atya és a hívek szerető vendéglátását, a kisbuszos fuvarozást és a traktoros kalandot. A gyerekek szülei is szívükön viselték a tábor sikerét, nélkülözhetetlen volt a segítségük a csomagok szállításában, és örömmel vettek részt az akadályversenyen, amely a rossz időjárásnak

tunkat a kedves olvasóval: a programokhoz szükséges segédanyagokat időben elő kell készíteni, számolni kell azzal, hogy a rossz idő keresztülhúzhatja az eredeti terveket, gyerekekkel mindig több időt kell hagyni az utazásra.

Köszönjük a pécsszabolcsi egyházközség híveinek adományát, a Máltai Szeretetszolgálat és a Katolikus Caritas által felajánlott játékokat és édeségeket, valamint a szülők hozzájárulását és végül, de nem utolsósorban Kövesi Ferenc atya lelkipásztori gondoskodását.

■ **Bóza Beatrix, Kocsis József**

Változások a Pálos-mise körül

Féléves imádság, tanácskozás és szervezés után végre kialakult, hogyan folytatódik tovább a „Pálos-mise” története, immáron egy új fejezetben. A PC (Pálos-Csúcs, a misék szervezőgárdája) tagjaival ösz óta úgy éreztük, bizonyos változtatásokra van szükség, mivel jelentősen lecsökkent a keddi közösségi misék látogatottsága. Ennek fő oka a funkcióváltás volt, az üldözés kora ugyanis lejárt, mikor titokban találkoztak így egymással a pécsi közösségek; a következő időszakban az új és régi közösségek megismerkedését és kapcsolattartását szolgálta. Az utóbbi két-három évben viszont úgy tűnt, évről-évre ugyanazok a közösségek mutatkoznak be, nagyrészt egy állandó, egyre szűkülő közönség jár fel havonta egyszer a hegyre. Valamint gyakorlati nehézséget jelentett többeknek az időpont, vagy a vidékieknek a hazautazás.

Ezért szeptembertől megújulva működik mind a „Pálos”, mind a PC. Egyfelől a név sem elég helytálló, hiszen a Pálosok helyett mostantól a Dzsámi ad otthont a közösségek miséjének; másrészt az időpont is megváltozik: kedd este helyett minden hónap utolsó szombat délutánján találkozunk majd a vidékiekre és a kisgyermekesekre való tekintettel. Így az agapéra és ismerkedésre is több idő marad. A Pengető, a kisközösségek lapja is megújul, nem csak 200 példányban jelenik majd meg, hanem egyházmegyénk új folyóiratának, a Jó Hírnek mellékleteként juthat el mindenkinek. Így a vidéken működő kisközösségekkel is könnyebben vehetjük fel a kapcsolatot, megvalósulhat az eredeti terv, hogy minden imacsoport képviseltesse magát a PC-ben.

Teljesen új feladatot is tűztünk ki magunk elé, ugyanis a közösségi misék keretében a szolgálatban való fejlődésre is módot szeretnénk keríteni. Egy-egy hétvéges kurzust megszervezni közösségvezetők, zenészek, ima-közbenjárók és szociális munkában résztvevők számára neves előadók, szakemberek meghívásával. Az egyes kurzusok előtt a Pengetőben részletes információt közlünk majd.

Remélhetőleg a változások tetőzésre találnak a közösségekben. Szeptember 15-én délután 2 órakor találkozunk a Dzsámiban!

A PC nevében:

■ **Kövesi-Nagy Veronika**

Következő számunkban beszámolunk a Püspökszentlászlón megtartott egyházmegyei ministráns táborról, illetve a Bazilika Bárdos Lajos Kórusának altöttingi kirándulásáról.

Idősek gondozása az egyházban

Búcsúnapot tartottak a Szent Lőrinc Gondozóotthonban.

E napon Mayer Mihály megyéspüspök úr szentmisét celebrált az otthonban lakó és a környék plébániáiról idelátogató paptestvérekkel együtt.

A szentmisét agapé követte, melyen megvendégelték mind az időseket, mind azokat a személyeket, akik valamilyen formában bekapcsolódnak az otthonban folyó munkába.

A búcsú alkalmat adott arra is, hogy mons. Wolf Gyula igazgató úr tájékoztatást adjon a gondozóotthonról, annak anyagi lehetőségeiről, valamint az elkövetkező évekre vonatkozó tervekről.

Igazgató úr beszédében kiemelte az egyháznak azt a szerepét, mely szerint kezdetektől fogva fontos volt, a betegekről, idősekről, esetettekről való gondoskodás. 1996-ban épült a Szent Lőrinc Gondozóotthon, melyet az egyházmegye saját erőből épített, állami támogatás nélkül, és a mai napig saját erejéből tart fenn. Az ápolás, gondozás magas színvonalát, a rendkívüli összehangoltság, a dolgozóknak lakó szeretet adja, mely meghatározza az otthonban élő idősek mindennapjait. Harmincnegyzet ápoló dolgozik a Szent Lőrinc Otthonban.

1996 júliusától 146 lakója volt a háznak. Minden évben 60–70 fő vára-

kozó van a listán, akik szeretnének Szent Lőrinc és az egyházmegye pártfogásába kerülni. Amennyiben megfelelő állami támogatáshoz jutnának, bármely pillanatban elkezdene az otthon bővítését, hiszen a tervek készen állnak.

Mons. Wolf Gyula igazgató úr beszélt a gondozási díjakról. Nagyon nagy feladatot jelent számukra, hogy a gondozási díjakat olyan mértékben emeljék csak, amilyen mértékben a

nyugdíjak emelkednek. Az egyre inkább dráguló energia- és gyógyszerárak igencsak megnehezítik a gazdasági vezetés munkáját.

Az egyházmegye 1998 óta rendelkezik még egy otthonnal, melyben az itteni gondozóotthoni ellátással ellentétben, alapellátást biztosítanak. A Vásárosdombón szintén állami támogatás nélkül épített Skóciai Szent Margit Gondozóotthonban 100 idős ember él, és közel 50 azoknak az alkalmazottaknak a száma, akik szakképzett nővéreként, vagy pedig felsőfokú végzettséggel végzik az ápolást nap mint nap.

Mindkét intézménynek van orvosi rendelője és rendszeres orvosi ellátása. Rendelőik olyan gyógyászati segédeszközökkel, orvosi berendezésekkel vannak felszerelve, melyet kevés otthon mondhat el magáról.

Külön kiemelte az igazgató úr Müller János ápolásvezető tevékenységét, aki nagyon sokat tett, hogy a nővérek munkája összehangolt és megfelelő szintű legyen. Megköszönte minden dolgozónak áldozatkészségét, felelősségteljes munkáját, mellyel a házban élők mindennapjait segítik és kérte hogy munkájukat továbbra is nagy szeretettel és kitartással végezzék. ■

A Szent Cecília a Gyermekkórus egy hetes énektáborban vett részt június végén Jagicza József kántor úr vezetésével, ahol a következő esztendő diákmiséire készültek. Július második hetében Magyarhertelenen hittantáborban vettek részt, az idén első szentáldozáshoz járult hittanosok. Ez a tábor már hagyomány, hiszen évek óta töltenek itt egy hetet a hittanos gyerekek s az idén örömmel tapasztaltuk a tábor felújítását,

Hírek Bátaszékről

amiért szeretnénk köszönetet mondani a Püspökségnek.

A nyáron négy alkalommal került sor a templom melletti romkertben szombat esti szentmisék után Romker-ti Esték címmel kis kulturális műsorra.

Ennek az volt az elsődleges célja, hogy a híveket a szentmisén kívül is egy kicsit közelebb hozza egymáshoz. A mű-

sorokon a bátaszéki kórusok (Szent Cecília kórus, Kamarakórus, Szent Cecília Gyermekkórus) szerepeltek, Sümegi Kata énekével, Reinhardt Vivien és Balogh Zsuzsanna pedig versmondásával, énekével szórakoztatta a szép számú érdeklődő közönséget.

Templomunk búcsúünnepét augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján tartottuk. Az este 7 órás szentmisét Keresztes Andor újmiséis, szekszárdi káplán mutatta be. ■ Herendi János plébános

Az ünnepek üzentek

Két ünnep járt itt, az egyik az országi, a másik a pécsieké. Az egyik – augusztus 20. – egy szersmind a nemzet ünnepe, és az állam ünnepe is. A nemzeté, mert minden magyaré, éljen bárhol, határainkon innen vagy azokon túl, és az államé, mert ezzel emlékezik Magyarországon ezer évvel ezelőtti megalapítására. Sok keserű könnyecsepp folyt le az arcokon és befelé is ezért a kettősséért, azért, mert nemzetünk és államunk határai nem esnek egybe. Mégis, a szétszakított és a kényszer vagy a történelmi viharok nyomán szétszóródott magyarság ezen a napon mindegyik a Kárpát-medencében és a távoli földrészekben is ünnepel, mert első királyunk életművét a sajátjának és hovatartozási tudata alapjának érzi. Emellett persze jól tudjuk, hogy ez a nap az egyházi is, a népünk sorsát meghatározó kereszténység felvételére emlékeztet.

A másik ünnep – szeptember 1. – mindössze tizenhárom éve városunk hivatalos ünnepnapja. Azért esett így a választás, mert 1367. szeptember 1-jén adott engedélyt V. Orbán pápa a pécsi egyetem alapítására. Ezt a döntést és ennek következményes hatását értékelték nagyra városatyáink. A pápai bulla nyomán létesült egyetem ugyanis a tudás nemzetközi kisugárzású központja lett. Azáltal, hogy messziről is ide sereglettek tanulni, Pécs – az akkor még kevés számú közép-európai egyetem egyikének otthonaként – a keresztény világ művelt emberfőinek alakításában fontos szerepet kapott. Így került be a város és a magyar kultúra Európa művelődéstörténetébe.

A véletlen úgy hozta tehát, hogy szinte egymásba ér a történelmünk két jeles eseményét, a keresztény állam alapítását és első egyetemünk születését jelző naptári dátum. Ez a közelség áthidalja a közöttük eltelt több mint három és fél évszázadot, és sorsszerűen mutatja, hogy a kettő szorosan összefügg. Összefügg, mert István választott egykor Bizánc és Róma között, s a Nyugathoz kapcsolódó ország gazdag birodalomra fejlődhetett. A XIV. században érte el legnagyobb kiterjedését, és ebben az időben Nagy Lajos király az anyagi javak bővege mellé a szellemieket is Európa színvonalára igyekezett emelni a tudomány, a kultúra és a művészetek pártfogásával. Pécs is ebben az időben élte fénykorát. Az ország 700 városa közül a legnagyobb volt területileg, népességében és gazdagságában is. Katonailag és a római katolikus hit terjesztése szempontjából egyaránt fontos stratégiai helyzete

mellett a térség egyik legrégebb, az ókeresztény korból eredő, 1000 éves múltú egyházközsége és István király alapította püspöksége is szerepet játszhatott abban, hogy a szellemi élet központjának helyszínül kiszemeljék. Királyunk egyetemalapítási kérelmének szentszéki jóváhagyása egyház és iskola kapcsolatának egyik látványos jele, azon felül, hogy a tanítóegyházak és a szerzetesrendek már megelőzően is, majd századokon át meghatározó küldetést teljesítettek az oktatásban és a nevelésben.

Aztán egyszer csak nagyot változott a világ, amikor a szovjet bevonulás a vörös uralom tanait hozta magával. A hatalom megkaparintásának folyamatában a kommunista mozgalom egyik legnagyobb ellenfelének a vallást, ezen belül elsősorban a katolikus egyházat tekintette. Az egyházmegyes papság és a szerzetesek mellett hét és fél ezer vallásalapú egyesület több mint hétszáz ezer tagja tornyosult erős gátként az új dogmák elterjesztése elé. Ezért 1948 elején kiadták a jelszót: a klerikális reakcióval az év végéig le kell számolni. A tanév végén meghozták az iskolák államosításáról szóló törvényt, és a gépezet megindult. Az egyházi oktatási intézményeket elvették, és a tanítószervezeteket állami iskolákban sem alkalmazták tovább. Később elfoglalták rendházaikat, és letartóztatták majd elítélték Mindszenty hercegprímást. A betegápoló rendek felszámolása után 1949. június 10-re virradó éjjel megkezdtek a szerzetestanárok begyűjtését és kitelepítését is. Néhány héten belül valamennyiüket elhurcolták.

Közben itt Pécsen átnevezték az Irgalmasok utcáját, aztán a Mária utcából Molotov lett, a Ferenciekből pedig Sallai. Emlékezzünk. Az a mód, ahogy a vallás és az egyházak ellen már a kezdet kezdetén felléptek, bevezette a rákövetkező évtizedek szemléleti lényegét. Az államosított iskolarendszer meg csak tanított, nevelnie nem kellett. Csupán az irányvonalat képező ideológia tételeit volt hivatott beültetni a nebulók fejébe. Hitték, hogy ez elég. Nem volt elég, sőt! Most láthatjuk az eredményt: a szellemirtás nyomán az egymást követő generációk valósággal a mélybe zuhantak. Hogy milyen beható volt a korszak tudatrombolása, azt ékezen bizonyítja az elmúlt 15 év számos vitája, és sok érthetetlen felháborodás, ami az egykori egyházi iskolák töredékének visszaszáradását és újjáéledését kísérte.

A kommunista utód baloldal retteg az imától, mint ördög a tömjénfüsttől. Demokrata álarcuk mögül ez sokszor kendőzetlenül kiviláglik. Gondoljunk

csak a sorozatos egyházellenes kirohanásokra, vagy a templomfigyelő brigádokra. Gondoljunk a népszámláláskor keresztény hitét megvalló közel hét és fél millió állampolgár egyházainak működési korlátozásaira, továbbá a kereszténységet a nácizmussal azonosító plakátokra, az éter hullámain szétfröcsögött otromba keresztényellenes hangokra. A most szerepkört váltott miniszter pedig úgy látja, hogy Mária levette kezét az országról, ezért nekik, szocialistáknak kell azt formálni. Az eszközök finomodtak, de a lényeg nem változott. Ráadásul hozzájuk csapódott még itt a baloldali gyökerű liberalizmus, a kábítószereket legalizálni akaró, értéksemleges oktatást, alternatív életmódokat álmódó, szabad szerelembe és mindenfajta másság imádatába szédült, minden hagyományt megvető és kiröhögő, fanatikus keresztényellenes és minden nemzeti értéket elutasító társaság.

El-e nézem most a hirtelen sűrűbbé vált reggeli forgalomban az iskolába tartó diáksereget. Alma materbe vagy a romboló-fellazító eszmék formálta szolgáltatóházakba igyekeznek? Beszélnek-e nekik ott hazáról, hitről, s az embert ősidők óta embernek megtartó mózesi kőtáblákról? Elmondják-e nekik, hogy mi a tisztesség, hogy mi a különbség erkölcsös és erkölctelen dolog között? Elmondják-e nekik mindazt a szörnyűséget, amit szüleik és nagyszüleik átéltek? Van-e a pedagógusnak ereje arra, hogy állást foglaljon az élet dolgában, hogy vállalja és nyíltan megvallja meggyőződését? Mert nincs világnézeti semlegesség, még a mindent megengedő, valójában bizonyos nézeteket kirekesztő liberális gondolkodás is érdekeket és értékítéletet terjeszt: elsőként ateizmust, azon kívül pedig az önzés és haszonelvűség mindenek felettségét, az egyén korlátlan szabadságát, melyben az erőszakos erők mindenki más fölé ke-rekednek, mit sem törődve a gyengébbekkel, az elesettekkel, a kiszolgáltatottakkal.

Vigyázzunk! Templom és iskola együtt örökséget hagyott ránk. Vigyázzunk, vannak, akik eltékoznak ezzel, mert értéktelennek tartják, s a korábban sokak által féltve őrzött kincsek helyett üvegcserepeket kínálnak gyermekeinknek. A mostani ezredforduló legdivatosabb teóriái minden területen az értékviszonylagosságot és -semlegességet hangsúlyozzák, így az igazgyöngy és a műanyaglánc végül egyre megy. Emberek, barátaim, ne hagyjuk, ne adjuk a templomot s az iskolát!

■ Dr. Schmidt Pál

Etnikai és vallási konfliktusok a Rákóczi- szabadságharc idején Baranyában

Egyháztörténeti konferencia
az 1704-es pécsi kuruc és rác dúlás
300 éves évfordulójára

Háromszáz éve történtek azok a kegyetlen események, amelyek Pécs város nevét hírhedtté tették. A Rákóczi vezette szabadságharc (1703–1711) során Baranyában nem történtek ugyan releváns katonai események, ám a kurucok, majd a szerbek (rácok) rajtaütései a városra, és a megye több településén jelentős emberi és anyagi áldozatokat követeltek.

Jóllehet három évszázada történtek az említett események, ám az áldozatokról azóta sem történt méltó megemlékezés. A történészek, és a történelem iránt érdeklődők szűk taborán kívül sajnos a város polgárainak döntő többsége nem tud az eseményről, és egyetlen emléktábla sem került elhelyezésre, amely legalább az identifikált áldozatok nevét megörökítené.

Az események menete ismert, azonban a háttérükben húzódó, azokat döntően meghatározó mozzanatok többoldalú, minden részletre kiterjedő feltárása és bemutatása még várat magára. A tervezett konferencia célja éppen ezért az, hogy a még kiaknázatlan – elsősorban levéltári – forrásokat a nyilvánosság elé tárja. Ennek megvalósításához, a maguk területén elismert szakembereket kértünk fel, hogy tapasztalataik, ismereteik segítségével elkészülhessen Baranya megyének és Pécs városának a XVIII. század első évtizedét hitelezen, objektíven bemutató históriája. Erre azért is igen nagy szükség lenne, mivel Pécs esetében, ellentétben pl. Budapesttel és Szegeddel,

nem rendelkezünk várostörténeti monográfiával.

Háromszáz év távlatából is kisejlik a téma aktualitása, hiszen a történesek háttérében elsősorban a különböző etnikumok és felekezetek egymás iránti toleranciájának alapvető hiátusa húzódott meg. A hódoltság alatt jelentős mértékben elnéptelenedett, illetve újonnan érkező népcsoportok által valamelyest benépesített terület etnikai és településszerkezeti átalakulására döntő hatással voltak a XVIII. század első évtizedének eseményei. A középkor folyamán az ország egyik legsűrűbb településhálózattal bíró megyéjének a török uralom alatt bekövetkezett falupusztulása így sajnálatosan tovább folytatódott. A szabadságharcot megelőzően a vármegye 187 településén zömében magyarok, 89-en többségben délszlávok, míg 8 helységben túlnyomórészt németek éltek. 1700–1702 között 11 ortodox szerb falu lakossága Szlavóniába költözött a növekvő földesúri terhek következtében. Az 1704-es események pedig Pécsét és a környező – zömében magyarok lakta településeket – szinte teljesen elpusztították. Ötven püspöki faluban szinte alig maradt ház, mivel a rácok felégették a településeket.

Pécs városa a kurucok dunántúli hadjárata idején igyekezett semleges magatartást tanúsítani, azonban a város jelentős számú német származású polgára a Habsburgok pártján állt. A kuruc sereg 1704 februárjában körülzárta a várost és parancsnokuk,

MEGHÍVÓ

AZ 1704-ES PÉCSI
KURUC ÉS RÁC DÚLÁS

300. ÉVFORDULÓ

EGYHÁZTÖRTÉNETI KONFERENCIA

2004. SZEPTEMBER 27. HÉTFŐ

Pécs, Pappnövelde u. 1-3.

Sándor László, tárgyalásokat folytatott a városvezetéssel. A tárgyalások sikertelenségének oka Pécs védőinek megfontolatlan magatartása volt, akik a városból kitámadván foglyokat ejtettek. A pécsiek a kurucok ultimátumát nem teljesítették, így a felkelők felpredálták a települést.

1704 márciusának végén Habsburg-párti szerb határőr csapatok érkeztek a Mecsek lábához, és 25-én kegyetlen mészárlást folytattak Pécsét a tisztek parancsai és a város követelések kérése ellenére. Ezen események taglalásánál mindenképpen meg kell említenünk a rácok (ortodox szerbek) magyarokkal és a katolikus délszlávokkal (bosnyák, bunyevác, kis létszámban szerb) történő szembenállását. Ezen etnikumok vallásfelekezeti szembenállását felerősítette Radanay Mátyás Ignác, Pécs hódoltság utáni első püspöke, 1700-ban hozott intézkedése: az ortodox szerbeket kitelepítette a városból. Az ellentétek másik kiváltója a szerbek privilegizált helyzete volt, hisz a török uralom alatt szinte teljesen elnéptelenedő déli országészre települt délszlávok jelentős kedvezményekben (pl. adó-, tizedmentesség) részesültek.

Amint már fentebb említettük a város és a környező települések szinte teljesen elpusztultak. Pécs esetében érdemes segítségül hívni az 1711/12-es összeírást, mely szerint a településen 119 polgár, valamint 84 zsellér élt, a lakosság 90%-a vagy elpusztult, vagy nem tért vissza.

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

Az események felidézésére „adjuk át a szót” az egyik szemtanúnak, aki feljegyezte a történéseket: „Így hús-

A konferencia helye: Pécsi Hittudományi Főiskola Pécs, Papnövelde u. 1–3.

Ideje: 2004. szeptember 27. hétfő, 10.00 óra.

vét másnapján érte el a rác katonaság a várost, amelyben az ott tartózkodó polgárok őket mint szabadítót a legnagyobb örömmel vártuk [...] az úgynevezett és elképzelt szabadítók mindjárt mézszárlásba kezdtek, sokkal kegyetlenebbül mint a kurucok, vagy a törökök, vagy a tatárok. Pécs város polgárait, akik kis részben németek, legnagyobbbrészt magyarok és katolikussá tért rácok voltak irtani kezdték. Négy Jézus társaságbeli atyát, három ferencset, egy pálost és egy kanonokot igen sokakkal, férfivel és nővel együtt szörnyű halállal kivégeztek [...].”

Ennek ismeretében kijelenthetjük, hogy a Rákóczi-szabadságharc idején Baranyában nem csak függetlenségi küzdelem, hanem gyilkos polgárháború is zajlott az itt élő eltérő nyelvet beszélő, más vallást követők között. Ezeknek az indulatoknak vált áldozatává a város és az egyházmegye lakossága is. Fájó, hogy ezek az ismeretek nem kerültek be sem a nemzeti történelemfelfogásába, de lokálisan sem történt meg az események feldolgozása, a közösségi emlékezetbe való beemelése. A konferencia nem titkolt célja az is – az új források, új szempontok megismertetésén túl –, hogy közelebb hozza az itt élők számára a térség számára alapvető fontosságú történéseket.

Bár a konferenciát az 1704-es események évfordulója hívta életre, de időben felöleli az egyházmegye hódoltságbeli történetét és a

török uralom utáni újjászületését is. A korszak jeles kutatójától az elmúlt évtizedekben feltárt vatikáni források alapján előadást hallhatunk az egyházmegye a XVI–XVII. századi vallási viszonyairól. Több neves előadó foglalkozik majd az 1704-es eseményekkel, és minden bizonnyal egy sokkal árnyaltabb ké-

pet fognak adni a Rákóczi-szabadságharc baranyai eseményeiről. Egy szervezet életében az újjászületés ugyanolyan fontos, mint maga a születés. Az egyházmegye XVIII. századi újjászerveződésének problematikájával ezért több előadó kiemelten foglalkozik. Összességében elmondható, hogy a konferencia igyekszik átfogó képet adni az egyházmegye újkori területi, igazgatási, vallási, etnikai és művelődési állapotáról. A konferencián elhangzott előadások írott változatát egy tanulmánykötetben kívánjuk közzétenni, melyet haszonnal forgathatnak majd mind a lakóhelyük tör-

ténete iránt érdeklődők, mind pedig az ezzel a témával foglalkozók.

A Pécsi Hittudományi Főiskola ennek kapcsán először lép ki nyilvánosság elé tudományos rendezvény megszervezésével. A kezdeti erőgyűjtésen túl most jött el az ideje, hogy részt kérjen az egyházmegye történetének kutatása során tornyosuló feladatokból. A főiskola ezzel a konferenciával hagyományt kíván teremteni, hogy ettől fogva évente neves szakemberek meghívásával, a térség történelmének problémáira fókuszálva tudományos üléseknek adjon otthont. A cél nem lehet más, mint az egyházmegye közelgő millenniumára tekintettel olyan háttérkutatások végzése, amelyek lehetővé teszik, hogy 2009-re megvalósulhasson az egyházmegye történetének teljességre törekvő, monografikus feldolgozása. A feladat és a felelősség is óriási, hiszen az utódok méltán kérhetik majd számon az elmulasztott munkát, mert az ezeréves fennállást ünneplőktől elvárható a múltjuk iránti érdeklődés, és annak – lehetőség szerinti – teljes feltárása.

■ Fedeles Tamás, Varga Szabolcs

PROGRAM		DÉLUTÁN	
10.00 Bevezető	DR. CZIGLÁNYI ZSOLT főigazgató	Elnök: Dr. Ódor Imre	
Megnyitó	MAYER MIHÁLY pécsi püspök DR. KATUS LÁSZLÓ egyetemi tanár	13.40 H. Rákóczi Ferenc és a Vatikán – DR. KATUS LÁSZLÓ egyetemi tanár, PTE BTK – PHF	
ELŐADÁSOK		14.00 A Pécsi Egyházmegye nyugati határainak problémái a 18. század elején – GÓZSY ZOLTÁN főlevéltáros, SML – októri, PHF	
Elnök: Dr. Katus László		14.20 Patrocíniumok Baranya vármegyében a 18. század közepéig – DR. TIMÁR GYÖRGY kanonok, plébános	
10.20 A katólikus egyház helyzete Pécsen a hódoltság korában – DR. MOLNÁR ANTHAL egyetemi adjunktus, ELTE BTK		14.40 Adóvezeték	
10.40 A szerb ortodox egyház helyzete Baranyában az 1690-es években – DUGINOV MILÁN egyetemi hallgató, PTE BTK		15.00 Két világi kegyúr a hitélet megújításáért – LANTOSNÉ DR. IMRE MÁRIA fősk. adjunktus, PHF	
11.00 Radány Mátyás pécsi püspök és az egyházmegye újjászervezése – DR. ÓDOR IMRE igazgató, BML		15.20 A pécsi székeskáptalan és kanonokjai a 18. század első felében – FEDELES TAMÁS tudományos tanár, PTE BTK – PHF	
11.20 Környezet		15.40 A pécsi jezsuiták egyházi témájú iskolai színdarabjai a 17–18. században – MÁRFI ATTILA főlevéltáros, BML	
11.40 1704: két hadsereg a Dél-Dunántúlon, két tragédia Pécsen – DR. BÁNKÓTI IMRE		16.00 Peregrináció és művelődés a Pécsi Egyházmegyében a török hódoltság korában – VARGA SZABOLCS októri, PHF	
12.00 A szerb-kuruc megbékélési ítérvények egyik szorgalmazója: Hellebronth János kuruc ezerskapitány – MESZÁROS KÁLMÁN kutató, ITT		16.20 Hozzászólások, kérdések	
12.20 „Rác” katonák II. Rákóczi Ferenc hadseregében – SERES ISTVÁN teológus PhD hallgató, ELTE BTK		16.40 Elnöki zárás (Dr. Katus László)	
12.40 – 13.40 ebédszünet			

A Teológiai Tanfolyam várja a jelentkezőket

Pécsett már a Hittudományi Főiskola megnyitása előtt megkezdődött a világi hívek teológiai képzése, dr. Szalai János teológiai tanár vezetésével.

Kezdetben a kilencvenes években igencsak nagy érdeklődés kísérte a kezdeményezést.

A tanfolyam hároméves intenzív képzést kínál. Mivel egyházmegyei intézményről van szó, azért az oklevél csak egyházon belüli tevékenységre képesít. Államilag is elismert bizo-

nyítványt a Hittudományi Főiskolán lehet szerezni.

Mit nyújt a Teológiai Tanfolyam? Az egyház tanításának módszeres és szakszerű áttekintését. Kezdve a Bibliától, a filozófián, egyháztörténeten át egészen a dogmatikáig és erkölcs tanig. Aki becsülettel végig tanulja a kurzust, átfogó képet kap az egyház egész tanításáról. Képes lesz minden problémát, kérdést az egyház tanrendszerének egészébe, összefüggéseibe helyezni és úgy szemlélni.

Egy dolgot nem kap meg a hallgató. Azt, hogy hogyan lehet az egyház több, mint 2000 éves tanítását a mai ember számára lefordítani, úgy, hogy meggyőző legyen. Ezen töprengeni közös feladata a papoknak és nem papoknak.

A tanfolyamra érettségivel rendelkezők jelentkezését várják a Hittudományi Főiskolán.

Pécs, Papnövelde u. 1. Telefonszám: (72) 513-060.

■ Dr. Goják János

Krisztus küldetésében járunk

Bölcske plébánosával, Soroncz Ferenc atyával beszélgettünk

Ferenc atya 1923-ban született. Gimnáziumi és teológiai tanulmányait Pécsen végezte. 1947-ben szentelték pappá. Sokáig a déli határvidéken volt káplán. 1966 karácsonyán került Bölcskére, azóta itt szolgálja Istent és az embereket.

● *Hogyan emlékezik vissza Ferenc atya az indulás idejére?*

Amikor a papi pályán elindultam, az oroszok már itt voltak, és látni lehetett, hogy minek nézünk elébe. Elég sokat olvastam a kommunizmusról, tudtam a Romanovok kivégzéséről, Sztálin tetteiről, az orosz egyház fölszámolásáról. Sejtteni lehetett, hogy itt se lesz nagyon más a helyzet. 1950-ig még viszonylag könnyebb volt, de a szerzetesrendek feloszlata, és a szerzetesek elhurcolása után nehezebbé vált a helyzet. Ekkor kezdődött a békepapi szervezés, tulajdonképpen a papság beszerzése a pártba, ami 1956 után a besúgók szervezésével folytatódott. Engem szerencsére nem nagyon kapacitáltak. Kényszeríteni nem tudtak, mert nem volt mivel. Szentelése után az első időkben Baranya megyei falvakba, a határvidékre kerültem, 1966 karácsonyán érkeztem Bölcskére. Minden évnek megvolt a maga problémája. A kommunizmus alatt érdemben nehéz volt bármit csinálni. Az egyik fontos feladat az épületek felújítása volt, ekkor már erősen mutatkozott annak a 30–40 évnek a hatása, amikor ezekre semmit sem költöttek. A hitoktatás az iskolában folyt, csak ha nehézségek adódtak, hitoktattam a templomban is. A gyerekek 70–80%-a járt hittanra, az iskolavezetők szerencsére itt nem nagyon foglalkoztak vele, hogy ki jár, ki nem jár.

● *Ezekből a gyerekekből mára hányan maradtak meg templomba járóknak?*

Itt sem más a szentmisék látogatottságának aránya, mint máshol. Érdemlegesen a lakosság 10%-a jár szentmisére. A harmadik parancsot, az Úr napjának megszentelése viszont nem csak a szentmishallgatásról szól. A Szentírás azt mondja, hogy Isten hat nap alatt teremtette a világot, a hetedik napot pedig megszentelte pihenéssel. A zsidóknál ennek a parancsnak volt a könyörtelen keresztülvitele, hogy semmiféle munkát nem szabad szombaton végezni. Ennek a hirdetését az egyháznak sem volna szabad elhanyagolnia, a vasárnapi szentmisén való részvétel mel-

lett, ami egyházi parancs, a hívőknek fel kell hívni a figyelmét a munkaszünetre is.

● *Az emberek a szentmisén elhangzott prédikációkból kapnak tanítást, szerezhetnek ismereteket.*

Ma már a rádióból, televízióból, könyvekből is gyarapíthatnák vallási műveltségüket a hívők. De úgy tűnik az emberek vallásos érdeklődése veszett el. Minden emberi kultúra a vallásra épült fel, minden kultúra a valláson virágzott, teljesedett ki. Amikor a vallási kultúra kezd gyöngülni, vagyis az emberek belső világában nincs jelen, ez azt jelenti, hogy az a kultúra a végét járja. S ennek következtében minden kultúra vége tökéletesen valástan. A miénk sem lesz más.

● *A szekták viszont napjainkban egyre inkább hódítanak...*

Az egyháznak nem a betű szerinti formához kellene ragaszkodnia, hanem a krisztusi felebaráti szeretet-höz. A keresztényeknek, a papságnak is és minden hívőnek az a dolga, hogy Krisztus szeretetét közvetítse az emberek felé, ezzel tudjuk Isten országát építeni. Ha a betűhöz ragaszkodunk, a törvények szövegét akarjuk minden áron keresztülvinni, azzal csak hatalom szeretnénk lenni, akkor pedig nincs tovább, mert ezzel saját magunk alatt vágjuk a fát. A hatalom minden formájától menekülnék az emberek. A plébános nem azért van, hogy parancsoljon a híveknek, hanem azért, hogy Krisztusban szolgálja őket. A krisztusi tanítás alapja pedig az, hogy arról ismernek meg titeket, hogy szeretitek egymást. Az óskeresztényeket megismerték erről. Minket vajon megismernek-e erről? Vissza kellene térni a tíz parancshoz a szó legtisztább értelmében, és minden egyebet el kellene dobni.

● *Melyik parancs megtartása lenne a legfontosabb?*

Kant kidolgozott egy filozófiára épített erkölctant. Erkölcsbölcseletének alaptételül a hazugság elutasítását tette, mint ami minden

egyéb bűn forrása. Abból indult ki, hogy már az első emberpár is a hazugságban vétkezett. Kant erkölcsbölcseletének követője volt Planck is, aki fizikus volt, egyetemi tanár. Ő úgy nevelte a gyermekeit, hogy soha sem szabad hazudni. Azt vallotta, hogy egy család boldogságának ez az alapja, mert amikor a házastársak egymásnak hazudni kezdenek, akkor löttek a családi boldogságnak. Hitler hatalomra kerülése után nem volt hajlandó a Führernek letenni a hűségesküt. Kiseb-bik fia otthagya az állását a honvédelmi minisztériumban és vidékre költözött, az ő lakásán tartották a megbeszéléseiket, azok a katonatisztek, akik Hitler ellen merényletet szerveztek, ugyanis tudták, hogy tőle semmi sem szivároghat ki. Planck fia nem vett ugyan a merényletben részt, de 1944. július 20. után – Stauffenberg sikertelenül elkövetett merénylete után – őt is letartóztatták, és halálra ítélték. Planckot ekkor a fiával akarták megzsarolni, hogy tegye le a hűségesküt a Führernek. Megengedték neki, hogy mielőtt dönt, beszéljen a fiával. A börtönben a fia már a beszélő ajtajában azt kiáltotta, hogy tudja, miért jött az apja, de ne felejtse el, hogy ők soha nem hazudnak. 1945 januárjában kivégezték Planck fiát, alig félév múlva vége lett a háborúnak... Minden parancsnak megvannak a maga vértanúi. Ebben egyetértek Planckkal, a boldogság forrása a nyolcadik parancs megtartása, hogy tudjunk egymással őszinték lenni, egymásnak igazságot mondani és igazságban élni. A kommunizmus alatt ez gyöngült meg az emberekben véglegesen, ezért kell ennek a társadalomnak összeomlania. A hazugság kérdését nagyon lanyhán kezelik, pedig a boldogságnak első és alapvető forrása, hogy egymásnak nem hazudunk semmilyen körülmények között sem.

● *Ferenc atya, mit tart 57 éves papi szolgálata legnagyobb értékének?*

Szent Pál apostol mondja: „Krisztus küldött engem”. Mindig azon az alapon igyekeztem az emberekhez menni, hogy Krisztus követésében járok. Most sem tudok mást mondani, mint amit Szt. Pál apostol: „Pályámat megfutottam, hitemet megtartottam”.

■ Haider Márta

A hagyományok éltetője

Bálint Sándor néprajztudós, egyetemi tanár születésének 100. évfordulóján, kiállítás nyitottak Szegeden a Móra Ferenc Múzeumban. A kiállításon Lantos Miklós fotóművész képeit tekinthetjük meg, melyek a néprajztudóssal végzett kutatómunka során készültek. Az alábbiakban Lantosné Imre Mária pécsi néprajzkutatóval, a Bálint Sándor hagyatéék kuratórium tagjával, és Lantos Miklós fotóművésszel készített beszélgetésünket olvashatják.

Lantosné Imre Mária néprajzkutató

Sokan úgy jellemzik, hogy a legszögédibb szögédi, aztán azt is mondják, hogy Szegednek a mindönöse. Milyen indíttatásból kezdődött Bálint Sándor pályája. Hol gyökerezik? Volt-e szülői háttér ehhez a pályához?

Igen én azt hiszem, ha a néprajz összefüggéseiben nézzük, akkor feltétlen. Ez a találó kifejezés, hogy a legszögédibb szögédi, ez arra is vonatkozott, hogy igazi népi gyökerekből táplálkozott az ő műveltsége. Édesanyja, ahogy ő mondta paprika kufa volt, édesapja korán meghalt, amolyan szegedi „pógár” volt. Valamilyen módon meghatározó jelentőségű volt az a hagyomány, az a rend, ami megszabta viselkedését. Íratlan szabály. Egyetlen gyermeke volt szüleinek, de végtelen gonddal, szeretettel nevelték. És valahogy korával együtt nőtt fel az a sok tapasztalás, amit maga mögött láthatott, hallhatott. Életének több alappilére volt. Nem csak néprajzkutató, tudós, hanem rendkívül vallásos ember, Mária-tiszteelő volt.

Melyek voltak életének meghatározó momentumai?

Elősorban azt kell mondanom, hogy Alsóváros szülötte volt. Szeged Alsóváros ma már egy legendaszámúba menő fogalom. Talán azt is mondhatnám szimbólum is. A délvidéki vallásos életnek olyan központja, ahol a Mária-tiszteletnek évszázados tradíciója élt. Ebben gyökerezett az ő vallásossága, mert a vallásos mentalitás, a gondolkodás, az istenkapcsolat, Szűz Máriaéhoz való hűsége a családtól ered. Tápéi rokonsága is mind azt sugallta, hogy rendszeresen eljárt az alsóvárosi templomba. Élete része volt.

Szeged határait kibővítette egész Európára. Milyen tájegységeken végezte kutatásait?

Ez rendkívül érdekes. A szakrális néprajznak olyan tudósa volt, aki kifejezetten arra koncentrált, hogy ezeket a szakrális táji egységeket, felfedezze, kutassa és európai összefüggéseit vizsgálja. Jelentősége ebben van, mert a német nyelvterület néprajzi kutatói egymás mellett rendkívül módon tudnak felismerni dolgokat, kutatni egyrészt a megmaradt emlékekanyagból, másrészt a folyamatosan élő folyamatos mentalitásból és hagyományokból. Magyarországon az élő hagyomány fenn-

„Augusztus 1.

*Szállani, meg nem állani. Va-
jon nem vesztegtek-e én már
egyhelyben: a földön? Mind sű-
rűbben érkezem meg én, aki eb-
ben a világban csak menni, cso-
dálkozni akartam. Idegen sze-
rettem volna lenni. Istenem: Te
akartad így, én azonban még-
sem felejtetek el sohasem.”*

(Bálint Sándor: Breviárium)

állt. A vallásgyakorlatnak egy bűvópatakszerű léte. Az hogy jártak búcsújáróhelyre, valamilyen módon együtt éltek ezzel a dologgal. A szakrális hagyományok föltérképezése, és archiválása egészen újdonság volt.

Mit kutatott a szakrális anyagokon kívül?

Emlékanyag és kultusz. A kettő tulajdonképpen egymástól elválaszthatatlan. Szentháromság tisztelete, ábrázolásformái, hozzá fűződő devóciók. Tehát az ember nem tud úgy rácsodálkozni épületekre, ikonográfiára, hogy ne kapcsolódjon azonnal a kultuszhoz.

Ahhoz, hogy abban a történelmileg nehéz időszakban egy ember ilyen sokrétű munkát tudjon végezni, milyen személyiségnek kellett párosulnia?

Hát, talán furcsa amit mondok, de elsősorban egy mérhetetlen nagy alázat-
tal és egy mélyen elkötelezett belső valóságossággal kellett, hogy rendelkezzen.

Magam hallottam tőle, hogy igazán csak az tud a vallásossággal foglalkozni, akinek mélységes belső hite van. Ő nem beszélt erről nagyon, de igaz volt, hogy ezért értette, érezte ezek árnyalatait, szépségeit, mert ő maga is ebben élt.

Sok helyen írják Bálint Sándorról, hogy egy rendkívül vidám, barátságos, szeretettel teli ember volt. Mennyire tükröződött ez az önök kapcsolatában?

Tulajdonképpen ez volt azt hiszem a titka annak, hogy ő hogyan tudott gyűjteni. A gyűjtéshez kell egyfajta természetes modor. Nem a leereszkedés, hanem egy belső nyitottság, mely egy kedéllyel, természetességgel párosult.

1980-ban halt meg. Halála előtt mennyire fogadták el őt és a munkáját? A kutatásának eredményeit?

1980 még nem volt a rendszerváltás ideje, de nagyon érdekes, hogy visszagondolva a tudomány szak észrevette őt. A 70-es évektől kezdve megjelennek a csodálatos nagy monográfiái. Szegedi nagy táj népének élete, Ünnepi Kalendárium, Karácsony-Húsvét-Pünkösd. A néprajztudomány mindig érezte és értette őt, csak egyfajta álszemérmesség is volt benne. És talán azt is mondhatnám, nem kis politikai helyezkedés, hogy nem nagyon szóltak róla. Ez őt nem igen zavarta. Boldogsággal töltötte el, hogy a Pécsi Egyházmegye kiadhatta munkáit.

Lantos Miklós fotóművész

Miből áll a Bálint Sándor hagyatéék, melyből mi most táplálkozunk?

Egyrészt a tudományos munkák forrás értékű jelenléte. Van, aki bevallja, van, aki nem, de aki vallási néprajzzal foglalkozik, az Bálint Sándor nélkül nem tud meglenni. Könyvei, intenciói, tanulmányai, adatai, útmutatásai nélkül nehezen boldogulna.

A másik dolog, hogy volt egy sugárzó aurája. Pontosan az egyszerűségével, a végtelen szeretetéből.

Egy nagyon szép gyűjtemény is beszél arról, hogy milyen gonddal és szeretettel, a tanulságait figyelembe véve gyűjtötte munkáit. Ezeket a tárgyakat a köznek a javára gyűjtötte és állította össze.

Mit tartalmaz a Szegeden látható kiállítás?

Két részből áll. Bálint Sándor hagyatéék, szakrális tárgyak és az együtt töltött gyűjtőmunka során készült fényképeiből. Falusi kápolnák, útmenti szobrok, keresztek, kálváriák.

Melyek voltak azok a területek, ahol a legtöbb gyűjtést végezték?

Baranya, Tolna, Somogy Zala megye területéről.

Szeretetben, hűségben

Aki először találkozik velük, talán el sem hiszi, hogy van ilyen. 50 év házasság után is mosolyogva, kedvesen, türelemmel szólnak egymáshoz. Nincs felemelt hang, sértődés, panasz, viszont van egy Isten szeretetével áthatott, csodálatos, már-már lenyűgöző kedves légkör, melyet 50 év után is sugároz a Benyovszki házaspár, Imre bácsi és Mónika néni. A jeles évforduló kapcsán arra kértem őket, foglalják össze néhány mondatban, hogyan is kezdődött a kettejük, illetve a székesegyházzal kialakult szoros kapcsolat.

Mi történt 50 év alatt?

Sok minden. Annyira eseménydús volt ez a közel két emberöltőnyi időszak az egész társadalom számára, hogy most visszatekintve nehéz lé-

így találkoztunk és mutatkoztunk be egymásnak.

A Székesegyházban akkor Hegyi atya az államosított gimnáziumból kizárt leánykört vezette és vegyes karrá fejlesztette. Ez az ifjúsági kar volt a

Szerencsére megőrizhettük az ott elhangzott beszédet írásban, dr. Hajós György, a pap nagybácsi tanácsai ma is időszerűek.

Természetes, hogy a templommal kialakult kapcsolatunk nem változott, függetlenül attól, hogy éppen a plébánia területén laktunk-e, a kórusszolgálat volt mindvégig és jelenleg is a meghatározó. De a legfontosabb családi események is itt történtek: öt gyermekünk keresztelése a Chorus Christi-kápolnában. A gyermekek ide jártak templomi hittanra, később a kisközösségekbe,

nyegre törően bemutatni a mi, az átlagosnál mozgalmasabb életünket a lényeges dolgokra összepontosítva is.

Csoportosítás, rendszerezés szükséges. Ezüstmenyegzőnkön Dr. Hegyi László, az atya, homíliájában addigi életünket a tőle megszokott három pontba foglalva jellemezte: Isten, család, kórus.

A Székesegyház

Kitüntetett szerepe van mindkétünk életében, közös életünk fontos előzménye, hogy itt ismerkedtünk meg.

Mónika: – 1950-ben szerzetesnővérek látták el a sekrestyési feladatot és amikor őket június 10-én elhurcolták, kanonok nagybátyám kérésére nővéremmel és barátnőinkkel vállaltuk a helyettesítést.

Imre: – Ezekben a napokban egy barátommal rendszeresen jártunk ministrálni, mint az első civilek ebben a szolgálatban, amit addig csak szeminaristák végeztek.

Péter-kórus, amely a vasárnap 11 órai szentmisére heti két próbával készült.

Imre: – Nővérem biztatására 1951-ben csatlakoztam, s váltam a kis létszámú férfikarban tenoristává, az Atyának köszönhetően kórusénekesé.

A kórusban barátkoztunk össze. A hazakísérés útvonala mindig hosszabodott...

A pártállam 1953. elején fejezte be az Enekiskál elsorvasztását. Csak néhány énekesfiú maradt a székesegyházi kórusban.

Mónika: – Mayer Ferenc igazgató úr a szoprán és alt szólamba öt nőt hívott meg, hármunkat Hegyi atya ajánlására. Hetenként három próbával, vasárnap két szentmisén énekeltünk.

Imre: – Az év őszén csatlakozhatam a székesegyházi kórushoz. S így ott is együtt lehettünk.

1954. augusztus 23-án hétfőn este a népoltárnál kötöttünk házasságot. Kérésünkre a kar Palestrina Exultate Deo-ját énekelte, Halász Béla Bach művet játszott.

az utánpótlás nevelésére létrehozott ifjúsági karba, majd velünk a nagy kórusba. Itt jelenleg ketten is társaink.

Imre: – Még egy fontos előzmény: dr. Petrovich Ede, a Széchenyi Gimnáziumban hittanárom az érettségi előtti utolsó három évben a Chorus Christi-kápolnába szervezte a diákmissékot, ahol Ligeti Andor osztálytársam vezényelte kórusunkat.

Petrovich Ede a székesegyház kutatója is volt, az 1957-ben megjelent ismertető könyve a pécsi idegenvezetők „bibliája” lett. Magam is abból tanultam meg a templom történetét és végzem az idegenvezetést a városnéző séták legfontosabb helyszínén, immáron 40 éve.

50 éves évfordulónkon, 2004. augusztus 23-án ugyancsak hétfőn este az új népoltárnál „arany nászmise” keretében adhattunk hálát a sok örömeért és kegyelemért, melyet együtt éltünk meg.

Es a kórus ugyanazt az Exultate-t énekelte, mint 50 éve és amelyet az „ezüst nászmisénken” öt gyermekünk.

■ **Tímár E. Mónika, Benyovszki Imre**

Villámgyors nyelvtanulás

Szeptember 1-jén két és fél hónapos szünet után ismét megnyitotta kapuit az egyházmegyénk társvédőszenijéről elnevezett Szent Mór Katolikus Iskolaközpont. 640 diák kezdte a tanévet az általános iskola és gimnázium falai között.

Idén a művészeti képzés mellett egy új nyelvtanítási programmal várják tanulóikat. A Villám Nyelvtanítás néven ismertté vált módszert a felsőbb osztályosok már az elmúlt tanévben megismerhették, idén azonban első osztálytól a 12. osztályig alkalmazzák.

Az új forma bevezetéséről, alkalmazásáról Uzsálné dr. Pécsi Rita igazgatónőt kérdeztük:

Mi indokolta a villám nyelvtanítás bevezetését a Szent Mór Katolikus Iskolaközpontban?

Feltett célunk az volt, hogy mindenképpen legalább egy nyelvből használható nyelvtudással kerüljenek ki az iskolából a 8. év végén a gyerekek. Tehát, ha első osztálytól kezdve tanulja a nyelvet, akkor 8 év alatt jó nyelvtanárokkal, megfelelő csoportbontásban el kell érni, hogy ne kelljen külön tanárhoz járnia, hanem egy életképes nyelvtudással rendelkezzen a gyermek. Ezzel természetesen nem azt mondom, hogy a nyolcadik év végére nyelvvizsgával kell rendelkezniük.

Az elmúlt években a gimnáziumban megfogalmazódott az az igény, hogy az első idegen nyelvből a tizedik év végéig nyelvvizsgázhasson. Ezt a nyelvtanárokat is helyeselték.

Már gondoltunk az elmúlt években is a megfelelő módszeren, hiszen vannak itt jó képességű gyermekek, jó nyelvtanárok, oktatás, és mégis ha jön egy külföldi látogató, akkor leblokkolnak, nem mernek beszélni.

Úgy látjuk, hogy a hagyományos oktatással nem tudják megmozgatni a beszédkézséget, inkább egy tudatos összerakó, analízáló, nyelvtanra felépítő módszert kapnak. Nem szituatív, nem szituációhoz kötött, hanem szabályokhoz. Mikor a nyelvet használni kell, nincs idő arra, hogy először összerakosgassam magamban nyelvtanilag. Ugyanígy az értés sem megy így, mert mereven a nyelvtani alkalmazásokat próbálják megfejteni.

A középiskolákba kerülő gyermekeink 20–30%-a rendelkezett jó nyelvismerettel. Ennyi óra befektetés után nem lehet elfogadni, hogy nincs tudás.

Nem értek egyet a nagyobb óraszámú nyelvtanítással sem, hiszen nem a mennyiség lenne a fontos. Heti hat órával sem lesz jobb.

Az volt az elvárásunk, hogy nagyjából ezzel az óramennyiséggel, saját

tanárainkkal, ezzel a gyerekanyaggal, nagyobb csoportszázalékkal érjünk el megfelelő nyelvtudást.

Volt egy halvány emlékem arról, amikor egy gyermekkori nyelvtanárom úgy foglalkozott velünk, hogy állandóan beszélgettünk, hallgattuk a magnót, találkoztunk németekkel.

Amikor megismertem a villámot, pontosan erre a módszerre ismertem rá.

Felkerestem Makara urat, aki elmondta érveit. Makara György, a Villám Nyelvtanítás megalkotója nem nyelvtanár, hanem mérnökember. Végig küzdötte, a nyelvtanítás minden részletét, próbálkozott különféle módszerekkel, mire kidolgozta ezt a programot.

Van-e olyan iskola, amely már alkalmazta?

Ilyen értelemben nem volt még iskola, ahol az egész intézet alkalmazta volna. Egy-egy osztállyal végeztek tanfolyamot, nyelvvizsga-előkészítést.

Mi azt mondtuk, hogy mi lenne, akkor, ha közoktatási szinten alkalmaznánk. Sok iskolának lehetne ebből nagyon sok tanulsága. Szervezeti-legal megoldható.

Maga a műhely nagyon magával ragadó. Szemléletváltató, nyitottságot igénylő. Én azt kértem, hogy a szintizta módszert alkalmazzák. Ne tegyünk hozzá. Rá kell, hogy álljon erre a tanár, megismerje, majd félretegy a jól bevált módszert.

Természetesen a programhoz szükséges technikai felszereltséget az iskolának kell biztosítania.

Említsünk egy-két lényeges gyakorlati elemet ami eltér az eddig alkalmazott módszertől.

Az egyik, hogy nincs házi feladat, mert rendkívül fontos, hogy a tanulás fázisában mindig jó mondatokkal, jó tempóval, hangsúlyokkal találkozzon. Például a tanár nem lassítja le a mondatot, hanem életszerűen beszél.

Mi rátettünk a heti három órára még egyet. Ne két nap múlva kapjon visszajelzést az otthoni munkára, hanem itt helyben. Átszerveztük a csoportokat, így például a beszélgetéseken nagyobb létszámmal vannak jelen. Hiszen ha belegondolunk, hogy egy motivált embernek teljesen mindegy hogy hányan ülnek körülötte. Az, hogy magamba szívom, nyelvi fürdözést vesznek, nem a csoportlétszámtól függ.

A tanárok hogyan sajátították el az új módszert?

Mi úgy oldottuk meg, hogy szerveztünk tanároknak, szülőknek egy tanfolyamot. Lejártak Pestről tanítani minket és így kipróbálhatták, majd ezzel egy időben megtanulhatták az alkalmazást. Jelenleg van nyolc kiképzett tanárunk.

A nyelvvizsgán nem okoz gondot, hogy nincs külön nyelvtan?

Van egy 30–40 órás vizsgatréning, ami konkrétan felkészít. Bár folyamatosan tanulja a nyelvtant, de ez a végső tanfolyam az ahol rendszerezi az addig megszerzett tudását. Nem csak alkalmazza a nyelvtani összefüggéseket, hanem tudatosan szét is tudja bontani elemeire.

Mit tart igazi eredménynek a három hónap tapasztalata alapján?

Egyrészt azt, hogy be tudtuk vonni a dyslexiásokat. Motiváltak lettek, akik eddig abszolút passzívak voltak. Másrészt azt, hogy egy szülői fórum alkalmával kaptunk olyan visszajelzést, melyben arról számoltak be a szülők, hogy otthon vacsora közben a gyerekek megdicsérik németül a kalácsot, vagy például a nyolcadik osztályos gyerekek németül beszélgettek a folyosón, pedig a gyermekekre nem jellemző, hogy tananyaggal foglalkoznak órán kívül. ■

Egy hitoktató „Ars poeticája”

Becszengetés. Újra indul a hitoktatás is, új lendülettel a nyári pihenés, az előkészítő lelkigyakorlat után. A kezdés izgalmához néhány buzdító gondolat a hitoktatóknak; tájékoztató a szülőknél arról az igyekezetről, amellyel gyermeküket vezetjük a szeretet útján, a Szeretet felé.

A hitoktatáshoz kell: küldetés, apostoli, imádságos lendület, alázat, türelem együtt érző, megértő szeretet, örömet hordozó és sugárzó lelkület, felkészültség a tanításra.

Aki törekszik arra, hogy ilyen lelkülettel tanítson:

- azt Krisztus szeretete sürgeti, és tudja, a Tűznek soha semmi sem elég, amikor Isten országát hirdeti;
- az tudja, Isten Országáé csak úgy jut el a neveltekhez, ha nem csak tanít róla, hanem maga is példát ad az Evangélium szerinti életre és szüntelen buzgósággal imádkozik azért, hogy a jó mag termékeny talajba hulljon, majd a vetés szárba szökkenő bő termést hozzon;
- az tudja, hogy ő maga csak eszköz Isten kezében, engedelmes eszköz, mely minden tőle telhetőt megtesz, de Istenre bízva a sikert és az eredményt. Teljes bizalommal Istenre hagyatkozik, hiszen: Isten szavát kell továbbadni, Isten szívével melegítenie, Krisztus fényével világoskodnia;
- az tudja, nem elég csak tanítani a hitigazságokat, hanem segíteni kell, hogy személyes Istenkapcsolat és krisztusi lelkület alakuljon ki a rábízottakban;
- az tudja, milyen nehéz, rögzös és ellentmondásos a jóban való előrehaladás útja, ezért mikor ellenállást, megtorpanást tapasztal a gyermekek részéről, akkor szembesül saját gyarlóságaival, ellenállásával a kegyelemmel szemben, és saját küszködése révén Isten emberhez – lehajló irtalmából tanul meg tanácsot, segítséget adni azoknak, akiket Isten órá bízott;
- az megtapasztalja az apostoli sorsot, mely egybefonódik Krisztusával.

Fáradozásában segítséget, küzdelmében biztatást, gyengeségében erőt merít Isten kegyelméből: „ELÉG NEKED A KEGYELEM!”

■ Szentgyörgyváriné
Magyarlakai Magdolna

Gellért-napra

Vannak népünknek olyan szentjei, akik már idegen országban látták meg a napvilágot, más tájakról jöttek hozzánk, életükkel szinte teljesen be- tagozódtak népünkbe, ittlétük egész szívvel szolgálta magyarságukat.

Ilyen volt Szent Gellért is, Velence szülötte, aki 1015-ben épp Pécssett találkozik először a Szent István királytól kereszténnyé tett hazánkbeliekkel. Lett nevelője szent fiának, Imrének, majd hét évi bakonybéli remeteskedés után Csabád püspökeként – fogadásra igyekezve az orosz földről hazatérő I. András királyunknak – vértanúhalált halt a Kelen hegyről a Dunába taszítva a békési Vata újrászerveződő pogányaitól.

Gellért, a Benedek-rendi szerzetes Velencéből a Szentföldre indulását, majd Pécsre, Pécsváradra érkezését és Szent Istvánnal találkozását idézem:

Az utak Magyarországra vezettek...
Az Isola di San Giorgio fehér
Kövekből rótt, erős bencés monostor
Gerardusa, – csontos, szikár alak,
Kezében néha sündisznóbőr – ostor, –
S túlparton sötétlő, álmosan –
Ringó gályát nézi, – s már képzeletben
A Szentföldön jár, György atya nyomán,
A Via Crucist követő menetben...

A San Marco kupoláján az ón
Az esti holdfényben ragyogva csillog,
Gerardus tőle is búcsúzikodik,
Hívja kelet, – a betlehemi csillag.

Hajóra száll, dagad a sok vitorla,
De éjszakára beborul az ég,
A Boreus vad, hány habot habokra,
A forgácsokban már gályafenék!
Egy árbocrúdha kapaszkodva végre
Parenzonál került partra Gerard,
S a negyvennapos börtöntől monostor -
Falak közt éli, – s véli, hogy Medárd
Napjáig tán csak indulhat tovább majd,
Addig: szétnéz Parenzoban, – csodás
Temploma aranymozsaikkal ékes,
Hatodik századbéli alkotás.
Claudius, Maurius, s Eufrasius
Püspökalkalja fénylik, s pici mása
A szentegyháznak, – a mesterkezek
Munkájában Bizánc pompás varázsa...
Jár Gerardus a ezer év előtt,
Római város „Decumanus”-án,
Akkor még Colonia Iulia
Parentiumnak hívták, – de talán
Legszívesebben mégis ciprusok
Közt ülve ülve Szent Jeromost olvasott,
– Bolognaban az Universitas
Korábban neki jó tudást adott,
Azt a Jeromost, aki a Vulgátat
Fordította, és más szent könyveket,
– midőn egy nap Gerardus hall egy furcsa,
egy ismeretlen hangzású nevet:

Rasina apát jött jó Magyarhonból,
Pannonhalma monostora neve,
S nemsokára nagyokat társalog már
Két más ország bencés szerzetese,
Latinul persze, – s Gerardus bevallja,
Hogy térítőnek menne a Szentföldre,
S Rasina, mert tetszik neki a férfi,
Ravaszi, hogy jöjjön „hazai földre”...

S ezertizenöt május harmadik
Napján ott áll Pécs püspöke előtt
Gerardus Bonipertusnál, – híre
Már jóval előzte az érkezőt...

Mi járatban itt? Így a püspök úr,
S a jövevény mindent elmond magáról,
De főként lelke gerjedelmeit,
Nagy Betlehembe vágyakozásáról!
Szó szót követ, – Bonipert, Rasina
Nem könnyen, de meggyőzi az apátot,
Hogy itt is kell hirdetni az igét,
Ám, – ha később nekivágna a vágyott
Szentföldi útnak, innen is lehet,
A szárazon, – s Konstantin városában
Pihenhet is, új szállás készül ott
Az István úrtól tett zárandokházban...

S hogy pünkösdi lett, – Gellért, itt ez neve,
Nagy mestere az egyházas szónak,
A Szent Péter dóm szöszékére áll,
Ő az aznapi ünnepi szónok...

„Illi sunt viri misericordiae”
– kezdi, kifejtve Sirák fiakönyvét,
róluk beszél, a jöttét férfiai
dicsérve, – Péter, Párlól, kik a törvényt
halálukig tartották.

Mind, akik hallgatják, ámulnak tanult beszédén,
S az ottlévő pécsvárad apát
Meggéri, legyen náluk is miséjén
Benedek napkor, s örvendjen szíve
Az ottaniaknak is, szent igéjén.

Gellért bólint, s már zörög a kocsi
Vele a Vashegy erdős-szép vidékén...

Az udvarházban sereglik a nép,
A misén Gellért Ozeast idéz
„Az igaz mint a lilium virul,
S a nyárfá egyre az egekbe néz.”

Gellért urunk a harmadik beszédét
Fehérvárott tartja már István előtt
Máriáról szól, arról az Asszonyról,
Ki fénysugaras, s „napbaöltözött!”

A király pedig indulva szívében
Magához, Esztergomba rendeli,
S Imre hercegnek, szerelmes fiának
Nevelését a kezébe teszi...

A krónikás itt most szavát szakítja, –
S csak annyit még: Pécsvárad, Pécs okán
Maradt nálunk, s lett magyar szent e Gellért,
Tiszteelve hosszú századok során!

■ Rozsnyói György

„Egyház és Sport” nevű új szekció alakult a Világiak Pápai Tanácsán belül

Vatikán: A Világiak Pápai Tanácsa közleményben tájékoztat arról, hogy II. János Pál pápa a tanács intézményén belül létrehozott egy új, „Egyház és Sport” nevű szekciót. A sport napjainkban nagyon fontos szerepet játszik, mind személyes, mind globális szinten. Az athéni Nyári Olimpiai Játékok és az emberek milliói, akik szerte a világon követik majd a sporteseményeket, világosan jelzik, hogy a sport mekkora jelentőséggel bír a mai társadalom életében. Másrésztől azok a tendenciák, amelyek a különböző sportágak gyakorlását egyre inkább eltávolítják a sport eredeti szellemétől, arra indítanak, hogy sürgősen térjünk vissza e téren a meghatározó értékekhez. Az egyház mindig különös figyelmet szentelt az emberi együttélés számos formájának, így arra hivatott, hogy foglalkozzék a sporttal is, amely a mai kultúra érzékeny pontja, nem kevésbé pedig az új-evangelizáció egyik állomása. Ezért II. János Pál pápa azzal a szándékkal, hozta létre az „Egyház és Sport” szekciót, hogy a Szentszék hallassa szavát a sport világában. A szekció feladatai: 1. az egyházon belül legyen vonatkozási pont

az országos és nemzetközi sportrendezvények számára; 2. a helyi egyházakat ösztönözze a sporttevékenységhez kapcsolódó pasztorációra, valamint hívja föl figyelmüket a katolikus sportszövetségek közti együttműködés szükségességére; 3. olyan sportkultúra támogatása, amely a személyi fejlődését szolgálja, valamint a népek közötti békét és testvériséget mozdítja elő; 4. a sporthoz kapcsolódó – elsősorban is etikai szempontok tanulmányozása; 5. olyan kezdeményezések szervezése és támogatása, amelyek a keresztény életéről való tanúságtételt szorgalmazzák a sportolók körében.

A Világiak Pápai Tanácsa reményét fejezi ki, hogy az új, „Egyház és Sport” szekció megteremti az alkalmat arra, hogy a különböző sportágakban a sportolók építő szellemben hangolhassák össze a XX. század során végbement kulturális és társadalmi változások által kialakult igényeket az emberi személy méltóságához kötődő igényekkel. Csak így válhat a sport az erények iskolájává és a népek közti béke eszközévé – zárul a Világiak Pápai Tanácsa közleménye. ■ VR/MK

A pápa Fatimába szeretne zarándokolni

A Vatikán Szentté avatási Kongregációjának vezetője, Martins bíboros valószínűnek tartja, hogy a pápa a két fatimai látnok szentté avatására ismét Portugáliába utazik. Nekik és a még élő harmadik társuknak, Luciának, 1917-ben több alkalommal is megjelent a Szűzanya.

Kettejük boldoggá avatását 2000. májusában maga a pápa végezte Fatimában, „magától értetődő lenne, ha szentté avatásukra ismét odautazna, amennyiben ezt egészségi állapota megengedi” – mondta a bíboros.

A pápa szorosan kötődik Fatimához, ahol már háromszor járt. Nem csak közzismert Mária-tisztelete miatt, hanem azért is, mert 1981. május 13-án következett el ellene merénylet a római Szent Péter téren. A két boldoggá avatott látnok is éppen május 13-án látta először a Szűzanyát. Ezért megmenekülését és felépülését a fatimai Istenanya közbenjárásának tulajdonítja.

A harmadik látnok Lucia dos Santos 96 éves apáca egy portugáliai kolostorban. Ismételtlen felröppenek hírek arról, hogy a Szűzanyától rábizott titkok egy részét máig sem hozták nyilvánosságra. Ezekben állítólag az emberiséget fenyegető újabb veszélyekről van szó. Bertone bíboros határozottan cáfolta ezeket a híradásokat. Kijelentette, hogy a Vatikán által közzétett harmadik titokkal a Szűzanya teljes üzenete nyilvánossá vált. ■ Kathpress

Ratzinger bíboros Törökország EU-felvételéről:

Ratzinger bíboros kifejezte fenntartásait Törökország EU felvételével kapcsolatban. A „Figaro” magazin című folyóiratnak adott interjújában a Hittani Kongregáció prefektusa arra emlékeztetett, hogy Törökország kulturális szempontból mindig egy másik földrészhez tartozott, és tartósan szemben állt Európával. Hiba lenne a két kontinentet azonosnak tekinteni. Ezzel veszendőbe menne Európa sajátos kulturális öröksége, amit gazdasági érdekek miatt elfecsérelnének. ■ Kathpress

Gyászír

A Pécsi Püspökség az örök élet hitével tudatja, hogy Horváth Militicsi István nyugalmazott lelkész életének 84., papságának 57. évében augusztus 5-én elhunyt.

Szolgálati helyei voltak: Vásárosdombó, Újpetre, Vajszló, Tamási, Tevel, Szedres, Lovászhegy, Kémes.

Az egyházmegye papsága augusztus 16-án szentmisét mutatott be érte a nagyharsányi templomban, majd a feltámadás reményében örök nyugalomra helyezte a nagyharsányi temetőben.

Egyházi személyek kitüntetése Szent István ünnepén

Budapest: Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnöke – a miniszterelnök, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter és a nemzeti kulturális örökség miniszterének előterjesztésére – augusztus 20., államalapító Szent István király ünnepé alkalmából, állami kitüntetéseket adományozott. Az egyházi személyiségek közül a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje kitüntetésben részesült Tempfli József nagyváradi megyéspüspök. A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét kapta meg Cséfalvay Pál művészettörténész, kanonok, az esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója. ■ MTI/MK

„Újuljatok meg Lélekben!” (Ef 4,23)

2004. szeptember 18., Papp László Aréna.

A Magyar Katolikus Püspöki Kar átengedte a 2004. évben a Katolikus Egyház számára biztosított önköltséges Aréna használati napot a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulásnak. A Katolikus Karizmatikus Megújulás szervezésében, a többi megújulási mozgalom támogatásával kerül sor a találkozóra, melynek jelmondata: „Újuljatok meg Lélekben!” (Ef 4,23).

A Találkozó vendég előadója P. Ranieiro Cantalamessa ofm.cap atya, a Pápai Ház szónoka.

Cantalamesa atya a találkozót megelőzően, szeptember 13–16-ig lelki gyakorlatot tart papoknak Leányfalun.

A jelmondat kifejezi vágyunkat és egyben célunkat is: megújulni a Lélekben. A közös elmélkedés, szentségimádás, szentmise és személyes közbenjáró imádság célja ez: alkalmassá, alkalmassabbá tesz a tanúságtételre, az Evangélium hirdetésére, melyre társadalmunknak, a világnak oly nagy szüksége van. Az előadások a szentségekről, azok megújító, gyógyító hatásairól szólnak.

A találkozó tanúság a világ számára arról, hogy Jézus él, kereszténynek lenni jó.

A találkozó után dicsőítő koncert lesz.

9.00 gyülekezés, dicsőítés

10.00 első előadás

11.15 második előadás

12.30 szentségimádás

ebédszünet

14.00 Pintér Béla gyerekkoncertje

15.15 szentmise

16.45 harmadik előadás

17.30-ig személyes imaszolgálat

szünet

Dicsőítő koncert:

19.30 előzenekar

20.00 Gável Testvérek

21.00 Bolyki Brothers

21.30 Csiszér Laci

Egyházzenei lelkigyakorlat

Sok szeretettel várjuk a papokat, kántorokat, egyházzeneészeket, kórusvezetőket, tagokat, ministránsvezetőket a Dobszay László által 2004. november 10–13-án (szerda estétől szombat délig) tartandó „A liturgia: az Egyház belső élete” című lelkigyakorlatra a Máriabesnyői Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házba.

A lelkigyakorlat témája:

1. Elmélyedés a liturgikus szövegekben
 - a) A római misekánon
 - b) A keresztény zoltárimádkozás
 - c) A sacramentarium kincsei
 - d) Az Exsultet
2. A liturgikus nevelés elvei és módszerei

Jelentkezés: a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házban: 2100 Gödöllő-Máriabesnyő, Kapucinusok tere 3. Telefon: (28) 420-176, (28) 510-740, fax (üzenetrögzítő): (28) 510-742. E-mail: matersal@invitel.hu, honlapunk: www.matersalvatoris.hu.

Hangversenyek a Bazilikában

Szeptember 24., péntek, 20.00:
Sebestyén János orgona
Lantos István orgona
Janzsó Ildikó cselló
 Műsor: Rögtönzések Vivaldi-, Liszt-, japán és pécsi témákra;
 J. S. Bach: d-moll szólószonáta-részlet
 Október 1., péntek, 19.00:
Mozart kamarazenekar
 Koncertmester: *Erdélyi Zoltán*
Szamosi Szabolcs orgona
Lakatos Ida hárfa
Kuti Ágnes szoprán
 Műsor: J. S. Bach: f-moll concerto BWV. 1056;
 G. Fr. Händel: B-dúr concerto op. 4.
 Liszt F.: 23. zsolttár.

Zarándoklatok

Zarándoklat IV. Károly boldoggá avatására Rómába. 2004. október 1–5. 44 900 Ft/fő.

Zarándoklat a jelenések helyére: Lourdes – Santiago de Compostela – Fatima. Október 7–17. 129 990 Ft/fő

Magyar kápolna szentelése Krakowban. Október 8–10. Érdeklődni lehet a (72) 513-030-as telefonszámon.

Chestohowai zarándoklat. Szeptember 24. és október 1. között Chestohovába várja a zarándokokat Kövesi Ferenc hirdi plébános úr. Az útvonal Besztercebánya, Vadovice, Chestohowa, Auschwitz, Krakow, Zakopane, Poprad, Eperjes, Jászó, Kassa, Krasna Horská, Eger. Érdeklődni lehet plébános úrnál a 06-(30) 6203-669-es telefonszámon.

Búcsú Pécsszabolcson

Magyarok Nagyasszonya ünnepére szeretettel várja híveit a pécsszabolcsi templom. A háromnapos búcsú programja a következő:

Október 8., 17.00: Imaóra, rózsafüzér. 18.00 szentmise, melyet Csizmadia Zoltán mutat be.

Október 9., 17.00: Imaóra, rózsafüzér. 18.00: szentmise dr. Bolberitz Pál apostoli protonotárius, a Magyar Kolping Szövetség országos presese celebrálásával.

Október 10., 9.00: Rózsafüzér. 9.30: Szentmise Kele Pál esperes úr celebrálásával.

V. Országos Katekumenátus Konferencia

Ötödik alkalommal kerül megrendezésre az MKPK Hitoktatási Bizottságának szervezésében az Országos Katekumenátus Konferencia. A Konferencia helyszíne a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház Leányfalun.

Az elmúlt konferenciák során fokozódott az érdeklődés, és egyre több bátor lépés történt a katekumenátus intézményének bevezetésével kapcsolatban. Ugyanakkor azt is látjuk, hogy a különböző törekvések különféleképpen közelítik meg a katekumenátus lényegét és formáját. A fő cél, hogy tisztábban lássuk, mit is jelent hinni valakiben, valamilyen, milyen emberi alapjai vannak a hitnek, és ezt hogyan lehet még jobban megerősíteni, hogy a katekumenában tudatosuljon a hit következménye is.

Olyan lelkipásztorok és katekéták jelentkezését várjuk, akik foglalkoznak, illetve a jövőben foglalkozni szeretnének katekumenátussal plébániájukon.

Programot és jelentkezési lapot az MKPK Hitoktatási Bizottságánál lehet kérni. Tel.: (1) 266-7339; fax: (1) 486-0870; e-mail: ohb@katolikus.hu.

Következő számunk tartalmából:

- Beszélgetés Németh László pápai prelátussal, a Pápai Magyar Intézet rektorával.
- Örökfogadalom a Sarutlan Kármelita nővéreknél Magyarországon.
- A római Magyar Kápolna bemutatása.
- Új magyar boldogunk, utolsó magyar megkoronázott királyunk, IV. Károly.

És még sok minden más. Leveleiket köszönjük és várjuk továbbra is írásait, ötleteiket postacímünkön: Jó Hír Szerkesztőség Pécs, Szent István tér 23.; vagy e-mailben: sajtoiroda@pphf.hu. Szerkesszük együtt lapunkat!

Lelkigyakorlat cursillistáknak

Az utó-Cursillo munkacsoport lelkigyakorlatot szervez cursillisták számára. Az utó-Cursillo munkacsoport lelkigyakorlatot szervez cursillisták számára.

Helyszín: Lelkigyakorlatos és Zarándokház, 4326 Máriapócs, Kossuth tér, 17. Tel.: (42) 585-020, 585-021. Időpont: 2004. szeptember 24–27.

Gyülekező 24-én, pénteken 17 órától a Zarándokházban. Jelentkezz Vincze Tibornál vagy Molnár-Gálné Marczinkó Emesénél (06-48) 425-980. Hívunk, várunk, gyere el!

Bérmálások az egyházmegyében

Szeptember 18.: Kókény; 19.: Magyarkeszi; 26.: Pécsvarad–Hosszúhetény.

Székesegyházi programok

Szeptember 12., 9.30: Hittanos Veni Sancte; 18.00: Közösségek Veni Sanctéja; **szeptember 18., 18.00:** Évnyitó gimnazista bál.

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság: Báling József, Czigliányi Zsolt, Garadnay Balázs, Gesztesy András, Góják János, Kvanduk Frigyes, Takács Gábor

Szerkesztőség:
 7621 Pécs, Szent István tér 23.

E-mail: sajtoiroda@pphf.hu

Layout: Balázs András

Felelős kiadó: Fény Kft.

Pécs, Janus Pannonius u. 11.

Nyomda: EiterTM, Pécs

Készült: a *Dunántúli Napló*

Szerkesztőségének közreműködésével